

การรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน: การศึกษาเบื้องต้นในเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ดร. สุกตรางู สุทธิสุภา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบวางแผนผังชุมชนเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

เกาะเต่าเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของไทยและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก ชุมชนมีการพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง หากแต่การพัฒนาทางกายภาพของชุมชนได้เติบโตอย่างไร้ทิศทาง ดังนั้น ทางภาครัฐจึงมีนโยบายผลักดันแนวทางการพัฒนาเกาะเต่าในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติและส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม แต่การพัฒนาทางกายภาพของชุมชนนับได้ว่าเป็นนโยบายสาธารณะอย่างหนึ่งที่สมควรให้สมาชิกในชุมชนได้รับรู้และมีส่วนร่วม การศึกษานี้จึงต้องการทราบว่าในชุมชนเกาะเต่ามีการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนหรือไม่ และต้องการใช้แนวทางการพัฒนานี้มากน้อยอย่างไร โดยการศึกษาเป็นการศึกษาเบื้องต้นเพื่อทดลองใช้วิธีการศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาดังกล่าว ผลการศึกษาที่ได้เป็นผลการศึกษาเบื้องต้น โดยมีวิธีการศึกษาประกอบด้วย การกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นชาวไทยและชาวต่างชาติที่อาศัยในเกาะเต่า และเลือกตัวอย่างกลุ่มแบบบังเอิญได้จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม การรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน และถามความต้องการใช้แนวทางการพัฒนานี้ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติอย่างง่ายด้วยการแจกแจงความถี่ หาจำนวนและร้อยละ ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างรับรู้แนวคิดการพัฒนาแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน และร้อยละ 58.3 ของกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาชุมชนตามแนวคิดนี้ในระดับมากที่สุด ดังนั้นจึงคาดว่าการศึกษาการรับรู้การพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนของชุมชนจะเป็นพื้นฐานทำให้ชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดนี้และมีทัศนคติที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน จึงเสนอแนะให้มีการส่งเสริมการรับรู้แนวคิดการพัฒนาด้วยการสื่อสารให้ข้อมูลกับชุมชนมากขึ้น ซึ่งจะเพิ่มการเคลื่อนไหวทางสังคมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ

คำสำคัญ: การรับรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา / การพัฒนาอย่างยั่งยืน / เกาะเต่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี / นโยบายสาธารณะ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง สุกตรางู สุทธิสุภา. จินตภาพของชุมชนสำหรับการพัฒนาชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว
สร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน: กรณีเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ซึ่งได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

Perception of Green Island Development: A Preliminary Study in Koh Tao, Surat Thani

Supagtra Suthasupa, Ph.D.

Assistant Professor, Faculty of Architecture, Silpakorn University

Abstract

Koh Tao is an important and well-known tourist destination. The island's man-made development has been sprawled and degraded the natural area. Therefore, the concept of "Green Island Development" has been proposed to guide the growth of this tourist-attraction community. It aims to build sustainability with regards to wisely use the natural resources, put up social equity and improve local economy. Since community development is put into effect by public policy of which community participation is required, it is interesting to investigate how the community of Koh Tao perceives and prefers "Green Island Development" so as to make it possible to direct the growth of the community. It is noted that this investigation is only a preliminary research conducted in a small scale in order to explore the perception methodology used. The sampling group consisting Thais and foreigners is taken from a convenient sampling method. A questionnaire survey was conducted on 60 individuals. The questions asked whether the respondents knew about "Green Island Development" and how the respondents would like to use this concept in Koh Tao. A simple statistic analysis, frequency and percentage, was employed. The study revealed that 50 percent of the respondents knew about "Green Island Development" and 58.3 percent of the respondents highly preferred this approach. It is speculated that the perception of the concept proposed is a basis for the community to understand and prefer to employ this concept. It is suggested to disseminate the idea to the community so as to promote participatory public policy.

Keywords: perception of development approach / sustainable development / Koh Tao Surat Thani / public policy

บทนำ

เกาะเต่า เป็นหนึ่งในกลุ่มเกาะในอ่าวไทยบริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศไปเยี่ยมเยือนจำนวนมาก ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง หากแต่การพัฒนาทางกายภาพของชุมชนได้เติบโตอย่างไร้ทิศทาง ดังนั้นทางภาครัฐจึงมีนโยบายผลักดันแนวทางการพัฒนาเกาะเต่าตามแนวคิด “การท่องเที่ยวสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน” เพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมชุมชน (ตามข้อเสนอโครงการการวางผังแม่บทและผังพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน สำหรับเกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า โดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, มกราคม พ.ศ.2558) อันเป็นการพัฒนาทางกายภาพของชุมชนอย่างยั่งยืน

นโยบายการพัฒนาทางกายภาพของชุมชนนับได้ว่าเป็นนโยบายสาธารณะอย่างหนึ่งที่สมควรให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมโดยอาศัยยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเข็มนาฬิกา ได้แก่ การสร้างและใช้ความรู้โดยภาควิชาการและวิชาชีพ การเคลื่อนไหวทางสังคม โดยภาคประชาสังคม และการเชื่อมโยงกับการเมืองโดยภาคการเมืองและภาคราชการ ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสร้างนโยบายที่มีมาจากทุกภาคส่วนในสังคม (ประเวศ วะสี, 2551; สุรศักดิ์ บุญเทียน, 2555) การพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนที่ใช้นำการเปลี่ยนแปลงกายภาพของเกาะเต่า เป็นนโยบายที่ชุมชนอาจยังไม่ได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วมกับภาครัฐ แต่อย่างไรก็ดี ภายในเกาะเต่าได้มีการรวมกลุ่มของประชาชนในหลายอาชีพ หรือผู้ที่มีความสนใจร่วมกัน เช่น สมาคมท่องเที่ยวเกาะเต่า กลุ่มแท็กซี่ ชมรมรักษ์เกาะเต่า และกลุ่มร้านค้า กลุ่มคนเหล่านี้ประกอบด้วยชาวไทยคนท้องถิ่นและผู้ที่ย้ายเข้ามาอาศัยในเกาะเต่า รวมทั้งชาวต่างชาติที่ทำงานเกี่ยวกับการดำน้ำเป็นส่วนใหญ่ แต่ละกลุ่มได้มีกิจกรรมร่วมกันอยู่แล้ว แต่อาจไม่ได้สร้างความเคลื่อนไหวทางสังคมร่วมกับภาควิชาการและภาคการเมือง เพื่อพัฒนาทางกายภาพของชุมชนโดยตรง ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจว่าชุมชนมีการรับรู้อย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน ข้อมูลการรับรู้จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างพื้นฐานและความเป็นไปได้ในการพัฒนาตามแนวทางนี้

ทั้งนี้ การรับรู้ หมายถึง การจัดระบบข้อมูลและตีความโดยพื้นฐานประสบการณ์เดิม (กันยา สุวรรณแสง, 2532) การรับรู้เป็นองค์ประกอบทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเป็นแรงผลักดันนำไปสู่การกระทำ เนื่องจากการรับรู้เป็นพื้นฐานทำให้เกิดการเรียนรู้ที่นำไปสู่ความคิด ความรู้ ความเข้าใจเชิงเหตุผล การที่บุคคลนึกคิดหรือเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผลก็ตาม จะทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามแนวคิดหรือการรับรู้ นั้น (อัญชลี รังสุวรรณภรณ์, 2553) แต่ละบุคคลมีการรับรู้ต่างกันด้วยปัจจัยต่างๆ เนื่องด้วยความต่างของผู้รับรู้ เป้าหมาย และสถานการณ์ ผู้รับรู้มักตีความสิ่งเร้าแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลทางกายภาพ (เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา สถานภาพร่างกาย) และจิตวิทยา (สติปัญญา ความจำ ค่านิยม) รวมถึงทัศนคติ แรงจูงใจ ความสนใจ ประสบการณ์และความคาดหวัง ส่วนเป้าหมายเป็นปัจจัยที่บุคคลสังเกตและรับรู้ว่าเป็นสิ่งนั้นคืออะไร และสถานการณ์เป็นสิ่งที่บุคคลเห็นเป็นสภาพหรือเวลาหรือเหตุการณ์ที่สำคัญ (พีระพล รัตนะ, 2541; พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2544) การศึกษาการรับรู้เป็นการศึกษาการแสดงออกของจิต เช่น ความรู้สึก ความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในจิตที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า (อัญชลี รังสุวรรณภรณ์, 2553)

การศึกษาการรับรู้ของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาทางกายภาพเกาะเต่าในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน จึงเป็นการทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการรู้จักและความต้องการของชุมชนต่อแนวคิดนี้ ทั้งนี้การรับรู้รูปแบบการพัฒนาจะส่งผลต่อพฤติกรรมของชุมชนที่จะเปลี่ยนแปลงกายภาพของเมืองโดยคำนึงถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การเติบโตทางเศรษฐกิจและความเข้มแข็งของชุมชนไปพร้อมๆ กันอย่างไร รวมทั้งอาจคาดการณ์ได้ว่าพฤติกรรมของชุมชนจะสร้างการเคลื่อนไหวที่สนับสนุนนโยบายสาธารณะด้านการพัฒนาทางกายภาพของเมืองอย่างไร

วัตถุประสงค์ของบทความ

1. เพื่อแสดงวิธีการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการรับรู้การพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนในชุมชนเกาะเต่า
2. เพื่อแสดงผลการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนต่อแนวทางการพัฒนาในรูปแบบนี้
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการรับรู้การพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนโยบายสาธารณะที่มาจากทุกภาคส่วนในสังคม และเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้สนใจการรับรู้ของชุมชนเกาะเต่า ซึ่งชุมชนเกาะเต่าประกอบด้วยผู้คนจากหลายแหล่ง ได้แก่ คนท้องถิ่นดั้งเดิม คนไทยที่ย้ายเข้ามาทำงานค้าขายประกอบธุรกิจท่องเที่ยว และชาวต่างชาติที่ทำงานเกี่ยวกับกิจการดำน้ำ ซึ่งเกาะเต่าเป็นแหล่งสอนดำน้ำที่มีชื่อเสียงระดับโลกทำให้มีชาวต่างชาติจำนวนมาก การศึกษานี้จึงมีประชากร คือ ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทั้งนี้ประชากรในทะเบียนราษฎร์มีจำนวน 2,140 คน (พ.ศ.2557) และมีประชากรแฝงทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติประมาณ 5,376 คน (พ.ศ.2555) เป็นแรงงานต่างด้าว (พม่าและลาว) 2,236 คน แต่ไม่มีข้อมูลที่แน่ชัดว่าเป็นชาวต่างชาติที่ทำงานเกี่ยวกับกิจการดำน้ำเท่าใด ดังนั้นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงไม่คิดสัดส่วนการเป็นตัวแทนประชากรเนื่องจากการเป็นการศึกษาเบื้องต้นเพื่อให้ทราบข้อมูลและนำไปปรับปรุงในครั้งต่อไป หากแต่สนใจการรับรู้ทั้งกลุ่มของชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น เลือกตัวอย่างกลุ่มแบบบังเอิญตามเวลาและโอกาสที่อำนวยความสะดวกในการสำรวจพื้นที่เกาะเต่า จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ประกอบด้วยชาวไทย 27 คน ชาวต่างชาติที่ทำงานในไทย 33 คน กลุ่มตัวอย่างชาวไทยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว 9 คน (ร้อยละ 33.3) รองลงมาเป็นข้าราชการ 6 คน (ร้อยละ 22.2) และประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น รับจ้าง ค้าขาย พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพละ 2-3 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวต่างชาติเกือบทั้งหมด (32 คน หรือร้อยละ 97) ทำงานในกิจการดำน้ำ มีเพียงรายเดียวที่ประกอบอาชีพอิสระ ทั้งนี้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ได้นำไปใช้ศึกษาการรับรู้ของชุมชนในระดับเบื้องต้น แต่ไม่ต้องการใช้สรุปผลสำหรับประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ชุด ชุดแรกเป็นแบบสอบถามภาษาไทย ชุดที่สองเป็นแบบสอบถามภาษาอังกฤษ ในการศึกษาเฉพาะส่วนการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 2 คำถาม คือ

1. ท่านเคยได้ยินแนวคิด “การพัฒนาเกาะแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน” หรือไม่

Have you ever heard about the concept of “Green Island Development”?

มี 2 คำตอบให้เลือกตอบ คือ เคย Yes หรือ ไม่เคย No

โดยมีคำอธิบาย แนวคิดการพัฒนาเกาะแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนว่า “เป็นแนวคิดการพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมชุมชน” (The concept of “Green Island Development” aims to build sustainability with regards to wisely use the natural resources, put up social equity and improve local economy) อยู่คู่กันคำถามที่ 1 เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยได้ยินและไม่เข้าใจแนวคิดนี้ได้รับทราบข้อมูลเพื่อพิจารณาตอบคำถามที่ 2 ต่อไป

2. ท่านมีความต้องการพัฒนาเกาะเต่าตามแนวคิดนี้มากน้อยอย่างไร

How much would you like to have this concept used in Koh Tao?

Please rate how much you'd like by using a 1 to 5 scale which represents the degree to which you'd like. 1 represents the lowest degree. 5 represents the highest degree.

มี 5 ระดับคะแนนให้เลือกตอบ ประกอบด้วย

- 1 หมายถึง น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง น้อย
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 4 หมายถึง มาก
- 5 หมายถึง มากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการระหว่างวันที่ 17 – 21 มีนาคม พ.ศ.2558 โดยให้นักศึกษาจำนวน 25 คน แจกแบบสอบถามแก่ชาวไทยโดยทั่วไปและชาวต่างชาติที่ทำงานในร้านดำน้ำ ซึ่งยินดีที่จะให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยนักศึกษาให้แบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกคำตอบเองแล้วรอจนตอบแบบสอบถามเสร็จจึงรับแบบสอบถามกลับ เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจึงตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบภายหลัง

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และ Excel ประกอบกัน ใช้แจกแจงความถี่ หาจำนวน ร้อยละของผลตอบและระดับคะแนน

ผลการวิจัย

การศึกษานี้ได้ผลการศึกษาเบื้องต้นใน 2 ประเด็น คือ การรับรู้แนวคิดการพัฒนาแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนของชุมชน และความต้องการของชุมชนต่อแนวคิดนี้

การรับรู้แนวคิดการพัฒนาแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนของชุมชน พบว่า ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง (30 คนจาก 60 คน หรือร้อยละ 50) รับรู้แนวคิดนี้ (ตารางที่ 1) และสังเกตได้ว่าในกลุ่มตัวอย่างชาวต่างชาติมีจำนวนผู้ที่ไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดนี้ (18 คน) มากกว่าผู้ที่เคยรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดนี้ (15 คน) ส่วนกลุ่มตัวอย่างคนไทยรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดนี้ (15 คน) มากกว่าผู้ที่ไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดนี้ (9 คน)

ตารางที่ 1: แสดงการรับรู้แนวคิดการพัฒนาแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนของชุมชน

ท่านเคยได้ยินแนวคิด “การพัฒนาเกาะแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน” หรือไม่	จำนวน (คนไทย)	จำนวน (คนต่างชาติ)	รวมจำนวน (คน)	รวมจำนวน (ร้อยละ)
เคย	15	15	30	50
ไม่เคย	9	18	27	45
ไม่เลือกตอบ	3	-	3	5
รวมทั้งหมด	27	33	60	100

ส่วนด้านความต้องการใช้แนวคิดนี้พัฒนาชุมชนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง (35 คนจาก 60 คน หรือร้อยละ 58.3) มีความต้องการใช้แนวคิดนี้ในระดับมากที่สุด (ตารางที่ 2) ทั้งนี้การให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนด้วยคำอธิบายแนวคิดหลังคำถามข้อแรกอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง จึงต้องทำการศึกษาในครั้งต่อไป จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างชาวต่างชาติส่วนใหญ่ (26 คนจาก 33 คน) มีความต้องการใช้แนวคิดนี้ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างชาวไทยกระจายระดับความต้องการใช้แนวคิดนี้ไปในระดับปานกลาง มาก และมากที่สุด (5, 9, 9 คน ตามลำดับ จากจำนวนรวม 27 คน)

ตารางที่ 2: แสดงระดับความต้องการใช้แนวคิดการพัฒนาแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน

ท่านอยากให้มีการพัฒนาตามแนวคิด “การพัฒนา เกาะแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน” มากน้อยแค่ไหน	จำนวน (คนไทย)	จำนวน (คนต่างชาติ)	รวม จำนวน (คน)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
น้อยที่สุด	1	1	2	3.3
น้อย	-	1	1	1.7
ปานกลาง	5	2	7	11.7
มาก	9	3	12	20.0
มากที่สุด	9	26	35	58.3
ไม่เลือกตอบ	3	-	3	5.0
รวมทั้งหมด	27	33	60	100

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ได้แสดงวิธีการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการรับรู้การพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนในชุมชนเกาะเต่าโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เป็นผู้อาศัยในพื้นที่ศึกษาซึ่งประกอบกันเป็นชุมชนเกาะเต่า อันมีลักษณะพิเศษที่มีการผสมผสานของผู้คนจากต่างถิ่นซึ่งย้ายเข้ามาอาศัยในพื้นที่เพื่อประกอบอาชีพต่างๆ โดยเฉพาะอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการดำน้ำ (http://www.kohtaoindex.com/info/menu_detail.php?MenuID=48) ในการสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น เลือกตัวอย่างกลุ่มแบบบังเอิญ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 รับรู้แนวคิดการพัฒนาแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนของชุมชน หรืออธิบายได้ว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีการจัดระบบและตีความโดยใช้ประสบการณ์เดิมประกอบ จึงเข้าใจแนวคิดการพัฒนานี้ ในเบื้องต้นจึงประเมินว่าภายในชุมชนเกาะเต่ารู้จักแนวคิดนี้ โดยมีข้อสังเกตว่าในชุมชนอาจมีการกล่าวถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืนอยู่ก่อนแล้ว ประกอบกับจากการพูดคุยกับคนในพื้นที่หลายกลุ่มและการหาข้อมูลใน Website เกี่ยวกับเกาะเต่าก็ได้พบประเด็นสนทนาเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนจำนวนมาก อีกทั้งผู้คนชาวเกาะเต่าหลายกลุ่มก็มีความกังวลกับสภาพธรรมชาติที่เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็วด้วย (เช่น <http://www.kohtaotoday.com>; <http://www.manager.co.th>; www.ecokohtao.com และ <http://www.posttoday.com>)

ส่วนการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนที่จะใช้แนวทางการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 58.3 มีความต้องการใช้แนวคิดนี้ในระดับมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 มีความต้องการใช้แนวคิดนี้ในระดับมาก ซึ่งประเมินเบื้องต้นว่าภายในชุมชนมีความต้องการระดับมากที่สุดที่จะใช้แนวทางนี้พัฒนา

เกาะเต่า ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่าการรับรู้จะนำไปสู่ความเข้าใจ ความคิดและแนวโน้มของการกระทำตามความคิดและการรับรู้ (อัญชลี รุ่งสุวรรณภรณ์, 2553) อีกทั้งความต้องการก็เป็นความคิดที่อยากให้เกิดขึ้นซึ่งเรียกได้ว่าเป็นทัศนคติ โดยทัศนคติคือความคิดเกี่ยวกับการมีอยู่ของวัตถุทั้งรูปธรรมและนามธรรม (ลิขิต กาญจนภรณ์, 2531) ดังนั้นจึงคาดว่า การรับรู้การพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนของชุมชนจะเป็นพื้นฐานทำให้ชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดนี้ และมีทัศนคติที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน

เมื่อนำการศึกษาในสาขาวิชาอื่นๆ แต่เกี่ยวข้องกับ การรับรู้และทัศนคติมาพิจารณาเทียบเคียงกับการศึกษานี้ พบ การศึกษาของ อัญชลี รุ่งสุวรรณภรณ์ (2553) เรื่องการรับรู้สิทธิผู้ป่วยของพยาบาลในโรงพยาบาลแม่ลาน ซึ่งแสดงผลว่าการรับรู้นำไปสู่ทัศนคติและการกระทำ โดยพบว่าพยาบาลที่รับรู้สิทธิผู้ป่วยจะมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิ และจะพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างครอบคลุม เกิดผลดีต่อการรักษาพยาบาล ป้องกันการฟ้องร้องเนื่องจากการละเมิดในสิทธิส่วนตัวของผู้ป่วยได้ด้วย ในทำนองเดียวกันการรับรู้การพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน น่าจะทำให้ชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดนี้ และมีความต้องการให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอันจะนำไปสู่การกระทำเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การศึกษานี้เป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นในเกาะเต่า แต่อาจทำให้เห็นได้ว่าการสร้างการรับรู้ให้กับชุมชนจะช่วยให้ชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนนี้ และมีแนวโน้มของการกระทำตามความคิดและการรับรู้ นั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีนโยบายในการส่งเสริมการรับรู้แนวคิดการพัฒนา ด้วยการสื่อสารให้ข้อมูลกับชุมชนหลายๆ ช่องทาง เช่น ประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อทุกประเภท ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จัดกิจกรรมให้ความรู้ และสร้างเวทีการพูดคุยกันในชุมชน ทั้งนี้ คาดว่าการทำให้ชุมชนรับรู้มากขึ้นจะเพิ่มการเคลื่อนไหวทางสังคมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ เมื่อได้ทำงานร่วมกับฝ่ายวิชาการและการเมืองก็จะผลักดันให้เกิดการกระทำเพื่อพัฒนาเกาะเต่าในรูปแบบสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

- กันยา สุวรรณแสง. (2532). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์.
- ประเวศ วะสี. (2551). “การสัมมนาผู้นำท้องถิ่นเหลียวหลังมองปัจจุบันกับการคาดหวังขอนแก่นทศวรรษหน้า”. วันที่ 24 ตุลาคม 2551 ณ ห้องมงกุฎเพชร โรงแรมโฆษะ อ่างในบทความวิจัยท้องถิ่นวิวัฒน์ในกระแสโลกาภิวัตน์. เรียบเรียงโดยปิยะนุช บุศราคำ **วารสารสำนักบริหารการวิจัย** ปีที่ 3 ฉบับที่ 4 ต.ค.-ธ.ค. 2551: 29-34 นำเสนอโดย ฝ่ายบริการและเผยแพร่วิชาการ กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครขอนแก่น สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2558, จาก <http://www.thailocalmeet.com/index.php?topic=23675.0>
- พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. (2544). **พฤติกรรมองค์กร**. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิระพล รัตนะ. (2541). **การรับรู้ของพยาบาลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของแพทย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ลิขิต กาญจนภรณ์. (2531). **จิตวิทยา: พื้นฐานพฤติกรรมมนุษย์ เล่ม 2**. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรศักดิ์ บุญเทียน. (2555). “รูปแบบการสร้างนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมของสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่”. ใน **มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์** 29 (2) พ.ค. - ส.ค. 55: 133-162. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2558, จาก <http://www.tci-thaijo.org/index.php/HUSO/article/viewFile/6138/5353>

- อัญชลี รงสุวรรณภรณ์. (2553). การรับรู้ลัทธิผู้ป่วยของพยาบาลในโรงพยาบาลแม่ลาน. รายงานการวิจัยหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันจิตพัฒนาบริหารศาสตร์ สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2558, จาก http://202.44.73.6/upload/file/IS/2553_IS880_6_5120171059.pdf
- Eco Koh Tao. (2558). Eco Koh Tao: Dive Enrich Preserve Discover. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2558, จาก <http://www.ecokohtao.com/>
- Koh Tao Index. (2558). เกาะเต่า ภาค 4. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2558, จาก http://www.kohtaoindex.com/info/menu_detail.php?MenuID=48
- Koh Tao Today. (2558). ประวัติความเป็นมา ยุคบุกเบิกเกาะเต่า. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2558, จาก http://www.kohtaotoday.com/old_koh_tao.html
- Marsmag. (2556). เปิดโลกใต้ทะเลเกาะเต่า. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2558, จาก <http://www.manager.co.th/Marsmag/ViewNews.aspx?NewsID=9560000089746>
- Post Today. (2558). ตั้งทีมสอบบุกรุกที่ดินเกาะเต่า. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2558, จาก <http://www.posttoday.com/ธุรกิจ-ตลาด/เศรษฐกิจภาครัฐ/359215/ตั้งทีมสอบบุกรุกที่ดินเกาะเต่า>

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบคุณคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัยเรื่อง จินตภาพของชุมชนสำหรับการพัฒนาชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวสร้างสรรค์สีเขียวอย่างยั่งยืน: กรณีเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อการเขียนบทความนี้ และขอขอบคุณนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงเรียนรายวิชา 264 416 ปฏิบัติการออกแบบชุมชนเมือง 1 และรายวิชา 264 401 ภาษาอังกฤษเพื่อการออกแบบและวางแผนสภาพแวดล้อม รวมทั้งสมาชิกในชุมชนเกาะเต่าที่สละเวลาตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้